

VROM

Instellingsbesluit Kennisplatform Elektromagnetische Velden en Gezondheid

DGM/SAS nr 2007-015295

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, in overeenstemming met de Staatssecretaris van Economische Zaken, de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de Minister van Defensie, de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Minister van Volksgezondheid Welzijn en Sport.

Besluit:

Artikel 1. Definities

Dit besluit verstaat onder:

1. de Minister: de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
2. EMV&G: Elektromagnetische Velden behorende tot het spectrum van 0 Hz tot en met 300 GHz in relatie tot gezondheid.

Artikel 2. Instelling

1. Er is een Kennisplatform Elektromagnetische Velden en Gezondheid, hierna te noemen het Kennisplatform EMV&G.
2. Het Kennisplatform EMV&G houdt 31 december 2010 op te bestaan, tenzij de Minister besluit dit te continueren.

Artikel 3. Taak

1. Het Kennisplatform EMV&G heeft tot taak:
 - a. Het actief en passief beschikbaar stellen van informatie over elektromagnetische velden in relatie tot gezondheid, zodanig dat de maatschappij in brede zin waaronder burgers, pers, professionals van overheden en bedrijfsleven, daarvan kennis kan nemen en gebruik kan maken.
 - b. Het, op basis van de stand der wetenschap, voorzien in onafhankelijke, betrouwbare en wetenschappelijk gefundeerde informatie op het gebied van EMV&G.
2. Het Kennisplatform dient deze taak op objectieve wijze te vervullen, onafhankelijk van belangen van bedrijfsleven, maatschappelijke groeperingen en vigerend overheidsbeleid.
3. De Minister draagt er zorg voor dat het Kennisplatform zijn taak op objectieve, onafhankelijke en onpartijdige wijze kan vervullen.

Artikel 4. Deelnemende instellingen

1. De volgende instellingen nemen deel aan het Kennisplatform:
 - Agentschap Telecom;
 - Gemeentelijke Gezondheidsdienst Nederland (GGD Nederland, vereniging voor GGD'en);
 - Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM);
 - De Nederlandse organisatie voor Toegepast – Natuurwetenschappelijk Onderzoek (TNO);
 - ZorgOnderzoek Nederland/Medische Wetenschappen (Zon/Mw).
2. De Minister kan ook andere organisaties en instanties die een algemene maatschappelijke rol op het gebied van EMV&G vervullen en die ter zake beschikken over specifieke deskundigheid op het vlak van wetenschappelijk onderzoek en / of risicocommunicatie verzoeken om deel te nemen in het Kennisplatform.
3. Deelname aan het Kennisplatform houdt in dat een organisatie of instantie:
 - (1) Middels een vertegenwoordiger op directieniveau en in geval van diens ontstentenis of belet een plaatsvervangend vertegenwoordiger deelneemt in het bestuur van het Kennisplatform;
 - (2) Medewerking verleent aan één of meer van de andere organen van het Kennisplatform, zoals hierna benoemd;
 - (3) Bereid is om binnen het Kennisplatform samen te werken met de andere deelnemers teneinde de taak van het Kennisplatform te realiseren;
 - (4) Bereid is er in de eigen organisatie zorg voor te dragen en bij de achterban ernaar te streven dat standpunten en boodschappen van het Kennisplatform gerespecteerd worden en niet door eigen communicatie-uitingen worden ondermijnd.
4. De Minister legt een gemotiveerd verzoek tot deelname aan een organisatie of instantie voor. De deelname gaat in op het moment dat de betreffende instelling hierop schriftelijk in positieve zin reageert. Zowel een deelnemende instelling als de Minister kan tussentijds besluiten deelname aan het Kennisplatform EMV&G te beëindigen. De deelname wordt geacht te zijn beëindigd als de betreffende deelnemer de Minister daarvan schriftelijk op de hoogte heeft gesteld. De uitredende deelnemer stelt ook de andere deelnemers daarvan schriftelijk op de hoogte. Indien de Minister de deelname van een organisatie of instantie tussentijds wil beëindigen zal hij dit, gehoord hebbende het bestuur, met redenen omkleed, schriftelijk mededelen.

Artikel 5. Het bestuur

1. De Minister benoemt de leden van het bestuur.
2. Iedere deelnemende instelling draagt een bestuurslid en een plaatsvervanger voor.
3. De Minister benoemt – gehoord hebbende de andere betrokken bewindslieden en de overige bestuursleden – de voorzitter van het bestuur. De voorzitter heeft een onafhankelijke status ten opzichte van de deelnemende instellingen en de Minister. Hij of zij heeft een grote bestuurlijke ervaring en beschikt over een breed maatschappelijk gezag.
4. Het bestuur benoemt uit haar leden een plaatsvervangend voorzitter.

5. Het bestuur is belast met alle voorkomende bestuurstaken en draagt zorg voor het goed functioneren van het Kennisplatform en van de daaronder ressorterende organen.
6. De werkwijze van het bestuur wordt vastgelegd in een reglement, dat wordt opgesteld door het bestuur en de instemming behoeft van de Minister.
7. Het bestuur ziet toe op het onafhankelijk functioneren van het Kennisplatform en de organen van het Kennisplatform zoals hierna benoemd.

Artikel 6. Het wetenschappelijke forum

1. Het Kennisplatform kent een wetenschappelijk forum, dat belast is met het op basis van de stand der wetenschap, gevraagd en ongevraagd, formuleren van onafhankelijke en objectieve standpunten over actuele thema's aangaande EMV&G.
2. De voorzitter van het wetenschappelijke forum en de plaatsvervangend voorzitter van het forum worden door het bestuur aangewezen.
3. De leden van het wetenschappelijke forum zijn wetenschappers met erkende expertise op relevante kennisdomeinen.
4. De leden van het wetenschappelijke forum worden door het bestuur benoemd voor een periode van vier jaar.
5. De werkwijze van het wetenschappelijke forum wordt vastgelegd in een reglement, dat wordt vastgesteld door het bestuur.

Artikel 7. Het communicatieforum

1. Het Kennisplatform kent een communicatieforum, dat belast is met het verzorgen van de externe communicatie, zowel actief als passief. Het communicatieforum draagt er zorg voor dat de standpunten van het wetenschappelijke forum in een passende vorm beschikbaar worden gesteld en (kunnen) worden uitgedragen.
2. De voorzitter van het communicatieforum en de plaatsvervangend voorzitter van het forum worden door het bestuur aangewezen.
3. De leden van het communicatieforum zijn ervaren (communicatie)deskundigen op het terrein van EMV&G.
4. De leden van het communicatieforum worden door het bestuur benoemd voor een periode van vier jaar.
5. De werkwijze van het forum wordt vastgelegd in een reglement, dat wordt vastgesteld door het bestuur.

Artikel 8. Het Kennisplatformbureau

1. Het Kennisplatform kent een ondersteunend bureau bestaande uit tenminste:
 - a. Een algemeen secretaris;
 - b. Administratieve- secretariële ondersteuning.
2. Het bureau heeft tot taak het ondersteunen van het bestuur en van de overige organen van het Kennisplatform. De dagelijkse leiding van het bureau berust bij de algemeen secretaris. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de algemeen secretaris zullen worden vastgelegd in een door het bestuur op te stellen instructie. De algemeen secretaris legt verantwoording af aan het bestuur.
3. Het bureau draagt zorg voor het organiseren van de inhoudelijke ondersteuning van de organen van het platform, omfattende:
 - (1) het treffen van een regeling met de deelnemende instellingen voor beschikbaarheid, voor het beantwoorden van toonbankvragen en voor deelname aan inhoudelijke werkgroepvergaderingen;
 - (2) het treffen van een regeling met de deelnemende instellingen en zondig derden voor het uitvoeren van specifieke kennisonderzoeksopdrachten;
 - (3) het maken van afspraken met Zon/Mw over het doorgeleiden van onderzoeksvragen op wetenschappelijk gebied.
4. Het Kennisplatformbureau wordt gehuisvest bij en facilitair ondersteund door het RIVM te Bilthoven. Onder het begrip ondersteuning wordt mede verstaan het ter beschikking stellen van personeel ten behoeve van het bureau. De ondersteuning van het Kennisplatform door het RIVM vindt plaats onder verantwoordelijkheid van het bestuur en zal worden vastgelegd in een document, dat de goedkeuring van de Minister behoeft, terwijl de financiering van de ondersteuning wordt verwerkt in het jaarplan en de begroting als bedoeld in de artikelen 10 en 11.

Artikel 9. Gezondheidsraad

1. Het Kennisplatform treedt waar nodig in overleg met de Gezondheidsraad inzake informatie op het gebied van EMV&G.
2. De Gezondheidsraad en het Kennisplatform stellen daartoe werkafspraken op.

Artikel 10. Jaarplan en jaarverslag

1. Het Kennisplatform legt in voortschrijdende jaarplannen vast welke activiteiten zullen worden ondernomen ter realisering van haar taak.
2. Het jaarplan voor het eerstvolgende jaar wordt na vaststelling door het bestuur vóór 1 oktober (voorafgaand aan het betreffende jaar) ter goedkeuring voorgelegd aan de Minister .
3. Het Kennisplatform stelt jaarlijks een verslag op van de voortgang en resultaten van de uitgevoerde activiteiten van het afgelopen kalenderjaar en zendt dit voor 1 april van het daarop volgende jaar aan de Minister, en de overige betrokken bewindspersonen.

Artikel 11. Begroting

1. De Minister stelt jaarlijks middelen ter beschikking ter voldoening van de noodzakelijke kosten ter uitvoering van het jaarplan en van de organen van het Kennisplatform. De hoogte van de te verlenen financiële bijdrage is afhankelijk van het beleid en de begroting van het ministerie betreffende de kennisinfrastructuur op EMV&G-gebied.
2. Het Kennisplatform legt jaarlijks voor 1 november, tezamen met het jaarplan, bedoeld in artikel 10, aan de Minister een begroting van inkomsten en uitgaven ter beoordeling voor, aangaande het daaropvolgende kalenderjaar.
3. Het is het Kennisplatform niet toegestaan om andere financiële middelen te betrekken voor activiteiten van het Kennisplatform, dan na schriftelijke toestemming van de Minister .

Artikel 12. Evaluatie

1. Voor 1 oktober 2008 brengt het Kennisplatform een rapport uit aan de Minister, en de overige betrokken bewindspersonen, waarin realisatie van de doelstellingen en de bijdragen van de deelnemers van het Kennisplatform zijn geëvalueerd. Op grond van het rapport kan de Minister, in overeenstemming met de overige betrokken bewindspersonen, besluiten om de instelling van het Kennisplatform in opzet te wijzigen.
2. Voor 1 oktober 2010 brengt het Kennisplatform een advies uit over het al dan niet wijzigen en/of continueren van de activiteiten. Het advies gaat vergezeld van een rapport waarin realisatie van de doelstellingen en de bijdragen van de deelnemers van het Kennisplatform zijn geëvalueerd. Het rapport beslaat de gehele periode sinds de oprichting van het Kennisplatform. Op grond van het advies kan de Minister, in overeenstemming met de overige betrokken bewindspersonen, besluiten om de instelling van het Kennisplatform te continueren, in opzet te wijzigen of te beëindigen.

Artikel 13. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst en vervalt met ingang van 31 december 2010.

Artikel 14. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Instellingsbesluit Kennisplatform EMV&G.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage,

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,

Toelichting

Elektromagnetische velden worden (EMV) opgewekt door wisselende elektrische stromen. Overal waar wisselende elektrische stromen worden gebruikt of getransporteerd ontstaan deze velden. Elektromagnetische velden zijn daarmee vaststaand gekoppeld aan de infrastructuur van telecommunicatie en het elektrisch energie transport en distributie die de ruggengraat vormen voor het functioneren van onze huidige samenleving. Zij zijn (mede)bepalend voor de kenniseconomie (antennes voor mobiele telecommunicatie zoals mobiele telefoons, radio, televisie) en voor de energievoorziening en vormen van vervoer (hoogspanningslijnen, bovenleidingen openbaar vervoer, etc).

Zeer sterke elektromagnetische velden kunnen leiden tot gezondheidsschade. Ter voorkoming van gezondheidsschade zijn internationaal normen geformuleerd. Nederland houdt zich aan de internationaal aanbevolen normen.

De achtergronden van elektromagnetische velden en de interpretatie van de resultaten van wetenschappelijke EMV studies zijn voor leken gewoonlijk te complex om een gedegen oordeel te kunnen vormen. Daarnaast is via internet in toenemende mate informatie beschikbaar, waarvan de kwaliteit en betrouwbaarheid voor geïnteresseerden zonder wetenschappelijke deskundigheid op dit terrein moeilijk te beoordelen is. Een bijkomend probleem is dat kwalitatief betrouwbare informatie in een aantal gevallen voorzien wordt van wetenschappelijk niet gerechtvaardigde en daarmee (onbedoeld) misleidende interpretaties.

Tijdens het Algemeen Overleg van 7 september 2006 over UMTS is aan de Tweede Kamer aangegeven dat om de beschikbare kennis goed kenbaar te maken het Kennisplatform elektromagnetische velden en gezondheid wordt opgericht. Daarbij is aangegeven dat: *“dit platform een objectieve en onafhankelijke schakelfunctie zal vervullen tussen de wetenschappelijke informatie en de afnemers van het product zoals gemeenten en maatschappelijke organisaties van burgers die zich ongerust voelen.”* (Tweede Kamer, vergaderjaar 2006–2007, 27 561, nr. 29).

De Staatssecretaris van Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en de Minister van Economische Zaken hebben het initiatief genomen tot de instelling van het Kennisplatform EMV&G.

Het Kennisplatform wordt door de Minister van VROM ingesteld in overeenstemming met de Staatssecretaris van Economische Zaken, de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de Minister van Defensie, de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Minister van Volksgezondheid Welzijn en Sport.

Het Kennisplatform Elektromagnetische Velden en Gezondheid, hierna te noemen het Kennisplatform EMV&G vormt een verbindende schakel in de kennis- & risicocommunicatie infrastructuur op het gebied van elektromagnetische velden en gezondheid. Het Kennisplatform EMV&G informeert de maatschappij in brede zin, maar ook professionals van (semi-)overheden en bedrijfsleven over elektromagnetische velden in relatie tot gezondheid. Zij stelt deze partijen daarmee in staat om op basis van betrouwbare feitelijke informatie te werken, te adviseren, te beoordelen dan wel te beslissen.

Bij de inrichting van het Kennisplatform EMV&G is dus nadrukkelijk gekozen voor het versterken van bestaande structuren en organisaties door het bevorderen van het samenwerken en het gezamenlijke duiden van informatie. Het Kennisplatform is daarmee feitelijk een netwerk van onafhankelijke organisaties, waarbij door bundeling van bestaande kennis en activiteiten de Kennisplatformtaken worden ingevuld. De bestaande rollen en verantwoordelijkheden van de betrokken organisaties worden door de instelling van het Kennisplatform niet gewijzigd maar de mogelijkheden om deze rollen in te vullen worden versterkt.

Het Kennisplatform elektromagnetische velden en Gezondheid zal zowel actief als passief voorzien in de maatschappelijke behoefte aan betrouwbare informatie en daarmee meer evenwicht in het maatschappelijke debat over dit onderwerp brengen. Dit zal de maatschappelijke discussie effectiever maken.

Naast het Kennisplatform EMV&G is er ook een onderzoeksprogramma EMV&G ingesteld, dat beheerd wordt door ZonMw. Bij de instelling van het Kennisplatform is nadrukkelijk aandacht besteed aan een goede kennisoverdracht tussen het onderzoeksprogramma en het Kennisplatform.

Taakveld:

Het taakveld van het Kennisplatform EMV&G beslaat het elektromagnetische spectrum van 0 Hz tot en met 300 GHz in relatie tot gezondheid. Dat is grofweg het gehele spectrum met frequenties lager dan de frequentie van het infrarood licht.

Daarbij kan onder meer gedacht worden aan aspecten van:

1. draadloze telecommunicatie;
2. het elektrische energietransport en –distributie;
3. vormen van transport en vervoer op basis van elektriciteit;
4. medische toepassingen zoals MRI-scanners;
5. huishoudelijk en zakelijk gebruik van toepassingen die werken met elektriciteit als energievoorziening.

Het Kennisplatform zal aandacht besteden aan zowel aspecten die relevant zijn voor de beroepsbevolking als aan de aspecten die van betekenis zijn voor de burgerbevolking. Bij de beroepsbevolking gaat het enerzijds om informatie die relevant is voor de arbeidssituaties (arbo aspecten, het veiliger en efficiënter inrichten van werkprocessen) en anderzijds om informatie die beroepsmatig wordt gebruikt om derden, zoals lokale overheden, te adviseren over beleid ten aanzien van EMV-onderwerpen.

Taken

1. Het borgen van de kwaliteit van de informatie die voor professionals en burgers bruikbaar is voor een standpuntbepaling ten aanzien van EMV&G;
2. Het ontsluiten van de beschikbare informatie voor professionals en burgers;
3. Het adresseren van actuele maatschappelijke vragen;
4. Het creëren van een technisch wetenschappelijk forum waar deskundigen kunnen discussiëren over de beschikbare informatie om gezamenlijk op wetenschap gebaseerde conclusies te trekken.

Het Kennisplatform dient deze taken op objectieve wijze te vervullen, onafhankelijk van belangen van bedrijfsleven, maatschappelijke groeperingen en vigerend overheidsbeleid. Zij hanteert daarbij de in de wetenschap gangbare criteria. De minister van VROM draagt er zorg voor dat het Kennisplatform zijn taak op objectieve, onafhankelijke en onpartijdige wijze kan vervullen.

Deelnemende instellingen

Bij de start van de vormgeving en oprichting van het Kennisplatform zijn betrokken: het Agentschap Telecom, de Gemeentelijke Gezondheidsdienst Nederland (GGD Nederland, vereniging voor GGD'en), het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), de Nederlandse organisatie voor Toegepast – Natuurwetenschappelijk Onderzoek (TNO) en ZorgOnderzoek Nederland/Medische Wetenschappen (Zon/Mw).

In een latere fase kunnen andere partijen aansluiten. Dit alles met het doel dat het Kennisplatform EMV&G via de betrokken organisaties over een adequate kennisbasis beschikt voor het gehele elektromagnetische spectrum van 0 hz tot en met 300 Ghz in relatie tot gezondheid.

De Gezondheidsraad neemt niet deel aan het Kennisplatform. De Gezondheidsraad kent een wettelijk verankerde adviestaak richting regering en parlement. Die taak wijkt af van de taak van het Kennisplatform, dat zich juist richt op de bredere maatschappelijke kennisontsluiting en advisering van de GGD-en richting gemeenten. De Gezondheidsraad kent een Commissie elektromagnetische velden die ervaren is in het beoordelen van wetenschappelijke informatie. Het Kennisplatform treedt daartoe waar nodig in overleg met de Gezondheidsraad inzake informatie op het gebied van EMV&G. Het platform kan daarbij in reactie op nieuwe informatie of maatschappelijke vragen verzoeken om duiding, advies of nadere toelichting.

Het bestuur van het Kennisplatform wordt samengesteld uit vertegenwoordigers van de deelnemende instellingen en wordt voorgezeten door een voorzitter met een onafhankelijke status. Het Kennisplatform stelt een reglement op waarin ondermeer ingegaan wordt op de werkwijze van het bestuur, het wetenschappelijke forum en het communicatieforum.

De voorzitter heeft een grote bestuurlijke ervaring en beschikt over een breed maatschappelijk gezag.

De Minister van VROM houdt, namens de Rijksoverheid toezicht op het onafhankelijk functioneren van het platform.

Het Kennisplatform kent een wetenschappelijk forum, dat belast is met het op basis van de stand der wetenschap formuleren van onafhankelijke en objectieve standpunten over actuele thema's aangaande EMV&G. Adviezen van de Gezondheidsraad voorzover deze relevant zijn voor het concrete onderwerp worden nadrukkelijk betrokken bij het tot stand komen van het Kennisplatform-standpunt.

Het Kennisplatform kent een communicatieforum, dat belast is met het verzorgen van de externe communicatie, zowel actief als passief. Het communicatieforum draagt er zorg voor dat de standpunten van het wetenschappelijke forum in een passende vorm beschikbaar worden gesteld en (kunnen) worden uitgedragen. De leden van het forum zijn ervaren (communicatie)deskundigen op het terrein van EMV&G en zijn primair afkomstig uit de Kennisplatform deelnemers met een voorlichtingsfunctie en desgewenst van andere instellingen en instanties.

Het communicatieforum is verantwoordelijk voor de 'vertaling' van de standpunten van het wetenschappelijke forum in communiceerbare boodschappen, voor de inhoud van de website en voor andere communicatie-uitingen van het platform. Het wetenschappelijke forum ziet erop toe dat daarbij de standpunten zoals geformuleerd door het wetenschappelijke forum worden gerespecteerd.

Het Kennisplatform kent een ondersteunend bureau. Het bureau heeft tot taak het ondersteunen van het bestuur en van de overige organen van het Kennisplatform. De dagelijkse leiding van het bureau berust bij de algemeen secretaris. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de algemeen secretaris zullen worden vastgelegd in een instructie. De algemeen secretaris legt verantwoording af aan het bestuur.

Het Kennisplatformbureau wordt gehuisvest bij en facilitair ondersteund door het RIVM te Bilthoven. Daarbij wordt optimaal gebruik gemaakt van de faciliteiten die worden opgezet ten behoeve van het Landelijk Adviescentrum Gezondheid en Milieu.

Jaarlijks worden aan het Kennisplatform middelen ter beschikking gesteld ter voldoening van de noodzakelijke kosten ter uitvoering van het jaarplan en van de organen van het Kennisplatform. Het Kennisplatform stelt daartoe jaarlijks een jaarplan op aangaande het daaropvolgende kalenderjaar.

Het platform is ingesteld voor de periode tot 31 december 2010. Uiterlijk 1 oktober 2008 rapporteert het platform over de wijze waarop de taken zijn vervuld en de bijdragen van de verschillende deelnemende organisaties. Op basis van dat evalueert de Minister of de opzet, taakveld of taakstelling van het Kennisplatform wordt aangepast.

Het Kennisplatform zal voor 1 oktober 2010 een advies uitbrengen ten aanzien van de continuering van de activiteiten van het platform. In reactie op dat advies kan worden besloten om het Kennisplatform EMV&G alsnog te continueren.

's-Gravenhage,
De Minister van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,